

Udstilling
DRØMMEBØGER
på Den Sorte Diamant

Udstillingsperiode
9. oktober-28. november 2020

Åbningstider
Mandag-fredag kl. 8-21
Lørdag kl. 9-19

Arrangører
Lille Bogdag og Mikrofest
i samarbejde med Forening for Boghaandværk

De medvirkende forlag

Arkiv for Detaljer

Asger Schnacks Forlag

*[asterisk]

Baggaardsbaroner

Ekbatana

Gladiator

Korridor

Kronstork

Silkefyret

Space Poetry

Uro

Virkelig

Forlaget Wunderbuch

DRØMMEBØGER

en udstilling

Hvad er en bog? Hvad kan en bog være? Et aftryk af et blad? Et sæt spillekort? En telefonboks, hvor man ringer til teksten? En labyrint, en bygning med store, åbne rum? Noget levende der aldrig ophører med at blive til? En drøm der gøres til virkelighed uden at miste sin umulighed?

JA!

13 UMULIGE BØGER

Til særudstillingen Drømmebøger har vi inviteret 13 toneangivende mikroforlag til at undersøge, hvad en bog er og kan. Det er der kommet 13 umulige og usandsynligt smukke, sære og vilde bøger ud af.

13 drømmebøger der på hver sin måde udfordrer vores vante forestillinger om 'en bog' (du ved, sådan én med ryg og hæftede sider, som kan masseproduceres, digitaliseres, lånes på biblioteket, købes i en boghandel og ubesværet parkeres i en reol). Ingen af de 13 drømmebøger kan uden videre stå i landets boghandlere eller på biblioteket. For hvad stiller en boghandler op med en bog, som ikke har ryg, eller en bog, som kun findes (og kun *kan* findes) i netop dette ene eksemplar og derfor er ekstra kostbar? Og hvad gør et bibliotek med en bog uden titelblad, eller en bog, hvor læseren selv skal skrive med, fordi læsning og skrivning i netop denne bog ikke kan adskilles? Osv!

De 13 drømmebøger virkeliggør hver sin umulighed. Det er bøger, som yder modstand, og som ikke kan konsumeres af det almindelige bogmarked. Det er bøger, som skal opleves LIVE, på stedet, fordi de giver en taktil oplevelse, der ikke lader sig mediere. Her er brugt håndlavet papir og papyrus, her er originale koldnålsraderinger og akvarelfarve, der får papiret til at bule, her er håndsyninger og klicheer, og her er skrifttyper fra tre århundreder samlet i én og samme bog. Derfor står de fleste af bøgerne også udstillet således, at du kan bladre i dem, røre dem, nærstudere. Læse!

Bøgernes unikke formgivning er langt fra et spørgsmål om pynt eller dekoration, men er tæt vævet sammen med bøgernes indhold, der er mindst lige så originalt. Der er nye, aldrig-før-udgivne digte, drømme, kortprosa og tegninger. Der er profeti, højsang, en parlør og en antologi med nye tekster af 34 danske forfattere. Der er tekster, der taler med hinanden på tværs af århundreder, tekster skrevet af træernes blade og tekster af mystisk ophav (angiveligt skrevet for ca. 800 år siden).

ALLE BØGERNE ER DRØMMEBØGER

Udstillingen Drømmebøger er en manifestation af bogens potentiale og en udfordring af de gængse forestillinger, som man i bogbranchen sædvanligvis ligger til grund, når man udgiver og formidler bøger. Og netop denne lyst til at udfordre ligger i hjertet af mikroforlæggeri.

Som Shékufe Tadayoni Heiberg fra forlaget Uro siger: "Mikroforlæggeri er mere end bogudgivelse. Mikroforlæggeri er oprør, det er en lomme af tankefrihed i en fastlåst fællestankegang." (*Mikrofest*, 2018). På de små kvalitetsforlag er man drevet af kunstnerisk passion frem for kommerciel interesse. Her udgives ikke bøger for at tjene penge, men som en kunstnerisk praksis. Som Asger Schnack siger: "Vi opfatter det som en kunstnerisk handling at kommunikere, at gøre tekst tilgængelig. Vi kommer med det usete, det ny, der sætter af fra det gamle, det ukendte, mørkets bogstaver." (*Mikrofest*, 2018).

Udstillingen er et levende bevis på det. Her er alle bøgerne drømmebøger, og ved siden af de værker, som forlagene har skabt specifikt til udstillingen, udstiller hvert forlag også én af deres tidligere bøger, som har en særlig betydning for forlaget og for deres kunstneriske udtryk.

Udstillingen er skabt i et samarbejde mellem litteraturfestivalen Lille Bogdag, online-boghandlen for små kvalitetsforlag Mikrofest og Forening for Boghaandværk, der siden 1888 har arbejdet for at højne kvaliteten af bogfremstilling.

Vi håber, Drømmebøger kan inspirere dig til at tænke over, hvad 'en bog' egentlig er og kan være – og måske endda drømme din egen bog.

Lars Emil Foder, Karen Elsebeth Jensen, Rikke Oberlin Flarup & Christel Sunesen

DEN SORTE DIAMANT
EFTERÅR 2020

Foto af Louise Midjord

Foto af Frej Rosenstjerne

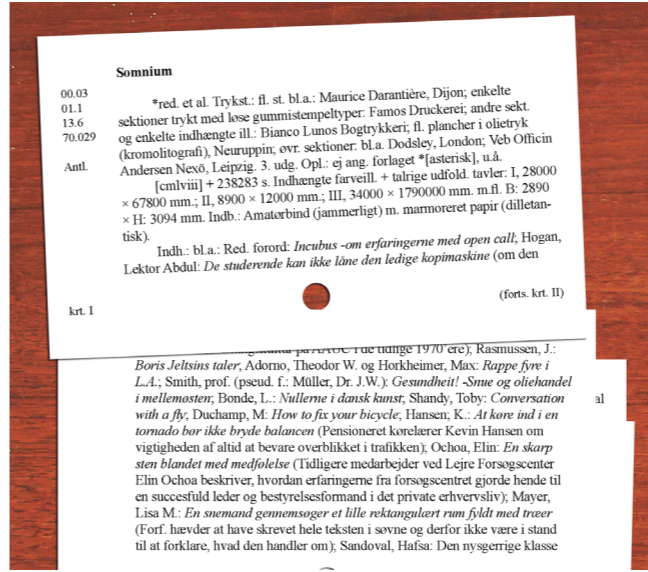

Foto af *[asterisk]

Drøm

præsenteret af Arkiv for Detaljer

VÆRKET: I *Drøm* kan du læse en række drømmetekster fra forfatter og forlægger Rikke Oberlin Flarups drømmedagbog. For dem, der kan tyde drømme, afslører de måske mere, end forfatteren selv er klar over, måske ikke. Bogen indeholder også fire grafiske illustrationer, der forestiller månen på bestemte datoer. Bagest i bogen findes en lomme, hvori du kan lægge en seddel med en af dine egne drømme, hvis du har lyst. Bogen er håndindbundet af Luilui Books & Binding.

FORLAGET: Arkiv for Detaljer udgiver skønlitteratur og tværetetiske værker. Vi interesserer os primært for projekter, der eksperimenterer med sprog og format. Vi udgiver dansksproget og nordisk litteratur og andet, der måtte inspirere os.

TEKNISKE DETALJER:

Skrift: Marion. **Papir:** Conqueror Connoisseur 100% cotton 110g. **Forsats:** Marbled Arts. **Produktion:** Trykt og håndindbundet hos Luilui Books & Binding.

Design: Rikke Oberlin Flarup.

Ewald Jacobsen Jac

præsenteret af Asger Schnacks Forlag

VÆRKET: Drømmebogen *Ewald Jacobsen Jac* er frembragt af et drømmeteam: grafikerne Mette & Eric Mourier og bogbinderen Malene Maria Lerager, Co'libri. Indholdssiden var en idé i forlæggerens hoved om en bue eller en dobbeltbro fra Johannes Ewald via J.P. Jacobsen til F.P. Jac. Ikke hvilke som helst digte, men de seks valgte, eksistentielle digte fra henholdsvis 1770'erne, 1870'erne og 1970'erne. Eric Mourier fik ideen til udformningen, hvor man som et triptykon udfolder og lukker digtene, der er sat med hver sin skrift i overensstemmelse med tidsperioden. Malene Maria Lerager tog bolden op og udfærdigede den endelige bog med sin særlige bogbinderfinish. Resultatet er en drøm om poesi, der udsiger, hvad ellers ikke kan siges, i en bogform, der ikke ligner en almindelig bog, men netop en drømmebog, sådan kan en bog se ud, sådan kan den tale med en dybde gennem tiderne, traditionsbevidst og nybrydende på samme tid. Ewald, Jacobsen og Jac får hver sin væg, hver sit rum, men i den samme bygning.

FORLAGET: Asger Schnacks Forlag begyndte som forlaget Swing i 1974-79, og efter en længere pause genopstod det som forlaget Bebop 2000-12. Efter endnu en kort pause skiftede det i 2014 navn til Asger Schnacks Forlag. På Asger Schnacks Forlag udkommer væsentlige genudgivelser og vigtige nyheder af fortrinsvis danske forfattere, såvel debutanter som etablerede navne.

TEKNISKE DETALJER:

Skrift: New Baskerville, Walbaum og Utopia. **Papir:** Scandia 2000, natural, 130g. **Sats og print:** Mette & Eric Mourier. **Bogbind:** Malene Maria Lerager, Co'libri.

Design: Mette & Eric Mourier, Malene Maria Lerager, Co'libri.

Somnium

præsenteret af forlaget *[asterisk]

VÆRKET: Hvordan give en bog fysisk form, som man drømmer om at lave, uden at drømmen dermed forsvinder? Hvis det virkelig lod sig gøre at lave den bog, man alene kan forestille sig eksistensen af, ville bogen ikke for alvor være en drømmebog. *Somnium* findes derimod kun i forestillingen. Titlen refererer til den latinske betegnelse for "drøm", som i Dansk-Latinsk Ordbog bl.a. har flg. forklaring:

somnium -ii, n.

fig. (kom.) tom indbildning, fantasteri o.l., især om udråb = indbildning! snak! o.l.; (Ter.) tu nil nisi sapientia (en vismand) es, alle s. (en fantast).

En bog kan beskrives gennem en katalogpost, så man levende ser den for sig og får en forestilling om indholdet, bogens omfang, trykmetode og udstyr. Bibliotekarer og antikvarboghandlere skriver katalogposter over bøger, de indlemmer i deres beholdning. Således kan den bog, som et forlag eller en forfatter er henvist til kun at drømme om, via en blot nogenlunde præcis katalogpost præsenteres for mulige og umulige læsere.

FORLAGET: forlaget/tidsskriftet *[asterisk] har siden 2002 udgivet løbblads-tidsskriftet * samt en lang række bogudgivelser bl.a. om sorte firkanter, frisørsaloner, katastrofer, det fonetiske alfabet, monumenter i forstæderne, 1000000000000 forskellige opskrifter på smørrebrød, marginalia i biblioteks-bøger, opslagstavler, en bureaukratisk encyklopædi, transnational adoption, en brugsanvisning til Paris, verden uden ondskab, en pind på 15 cm blandt mange andre interessante emner.

TEKNISKE DETALJER:

5 kartotekskort (125 x 75 mm). **Skrift:** Times New Roman. **Papir:** Munken Pure 120g. **Produktion:** Eget tryk

Design: *red.

BAG DRØMMEBØGER

Udstillingen DRØMMEBØGER er udtænkt, udviklet og kurateret af litteraturfestivalen Lille Bogdag (Rikke Oberlin Flarup, Lars Emil Foder, Karen Elsebeth Jensen og Christel Sunesen) og online boghandlen Mikrofest (Lars Emil Foder og Christel Sunesen).

TAKKETALEN

Kuratorgruppen ønsker at takke Forening for Boghaandværk for invitationen, for deres smittende entusiasme og ikke mindst for et helt igennem fantastisk samarbejde. Den Sorte Diamant takkes for at stille deres flotte Kirkebybroen til rådighed, Montana for udstillingsmøbler, Simon Darø Kristensen for layout af det smukke katalog og for udstillingsdesign, Frej Rosenstjerne for eminente fotos, Baggaardsbaroner for godt samarbejde om Telefonbogen samt alle de involverede forlag og forfattere, som har gjort drømmen til virkelighed og virkeligheden til lidt af en drøm.

www.lillebogdag.dk
www.mikrofest.dk
www.boghaandværk.dk

Kolofontekst

Udstillingen er støttet af

VELUX FONDEN

AUGUSTINUS FONDEN

STIFTET 26. MARTS 1942

AAGE OG JOHANNE
LOUIS-HANSENS FOND

STATENS KUNSTFOND

Forening for Boghaandværk ønsker desuden at takke

C.L. Davids Fond og Samling, Erik Birger Christensens Fond, Ernst B. Sund Fonden, Grafisk Almenvælgørende Fond, Grakom - Grafisk Arbejdsgiverforening, Grid System ApS, Montana Furniture A/S, Nationalbankens Jubilæumsfond, Sonning-Fonden.

TEKNISKE DETALJER:

Kataloget. **Skrift:** Kings Caslon. **Papir:** Munken Print Cream 150g. **Tryk:** Christensen Grafisk. **Affotografering:** Frej Rosenstjerne.

Design: Simon D. Kristensen.

Foto af Frej Rosenstjerne

Spillekort med digte

præsenteret af Ekbátana

VÆRKET: Ekbátanas drømmebog er en drøm om at udvide, hvad en bog er og kan, og rykke poesien helt ind i livet og legen. Den drøm er her udmøntet som et sæt spillekort med digte. Altså en antologi med nye tekster af danske forfattere, men i stedet for en klassisk bog er de trykt på spillekort. På hvert kort fra 1-10 i de fire kulører er der et digt, kortprosa etc., udvalgt på baggrund af et open call. I alt 34 forfattere har bidraget, bl.a. Morten Søndergaard, Pia Juul, Nicolaj Stochholm og Louise Juhl Dalsgaard. Billedkortene er udformet af kunstner Rakel Thorning-Vater, som har lavet næsten alle omslag til forlagets bøger. Tanken bag spillekortene er at flytte lyrikken ud til andre dele af vores verden, der hvor vi leger mere og ikke tager tingene så højtideligt, der hvor vi er fælles om ordene. Det er et ønske om at bringe lyrikken ind i legen, ind i hverdagen og ind i fællesskabet.

FORLAGET: Ekbátana er stiftet i 2013 af Christel Sunesen. Forlaget udgiver ny dansk litteratur og tværkunstneriske værker – og hvad der ellers får hjertet til at slå hurtigere. Under mottoet: Altid gode bøger før gode penge. Ekbátana er oprindeligt en oldpersisk by, som betyder 'sammenkomststedet'. I dansk sammenhæng har Sophus Claussen gjort navnet berømt med sit digt "Ekbátana", og for forlaget står Ekbátana som et kunstnerisk utopia – et mikrokosmos drømt lag på lag.

TEKNISKE DETALJER:

Skrift: Minion Pro. **Papir:** Silk 350g. **Tryk:** TopTryk Grafisk (spillekort). **Æske:** Kartonnagefabrikken, HKI.

Design: Rakel Thorning-Vater.

Foto af Frej Rosenstjerne

Ash-Shaheed

præsenteret af Gladiator

VÆRKET: Drømmebogen er en unikproduktion af *Ash-Shaheed (Vidnet)* af Jamal Bendahman udgivet slut marts 2019. Forfatteren Jamal har fra start haft en hel særlig vision for drømmebogen der tager udgangspunkt i den spirituelle rejse protagonisten Younes har begivet sig ud på. Younes' rejse er inspireret af islamisk mysticisme og sufisme. Med udgangspunkt i dette har visionen været at producere en hellig profetisk bog, af ukendt ophav, skrevet for ca. 800 år siden, af en ikke-navngivet forfatter. Bogen indeholder ingen identitetsmarkører, udover titlen *Vidnet* og vi har fået et lavet et særlig tryk af bogen der kun indeholder selve fortællingen, dvs. ekskl. titelblad osv. Bogen er indbundet i brunt læder, med titlen på arabisk præget i guld på forsiden samt flere gamle Amazigh-symboler ligeledes præget i guld på forsiden. Symbolerne er inspireret af et maleri som Jamal købte i Essaouira i Marokko af en lokal kunstner ved navn Younes Hamri. Symbolerne er siden blevet bearbejdet af grafiker Thomas Joakim Winther og er også brugt på omslaget på den originale bog fra 2019.

FORLAGET: Det er vigtigt at huske, at det er litteraturen, der binder os sammen, og at vi vil noget med litteraturen, og at vi tror på, at den kan forandre verden. Gladiator blev stiftet som forlag i 2013. Af forfatterne Josefine Klougart og Hans Otto Jørgensen og forlagsredaktør Jakob Sandvad. Vi tror, at litteratur er meget mere end at udgive og læse eller skrive en bog. Det er noget levende, en organisme, som er i bevægelse, som udvikler sig.

TEKNISKE DETALJER:

Skrift: Minion Pro. **Tryk:** Christensen Grafisk. **Produktion:** Håndindbundet af Malene Lerager, Co'libri, med omslag af brunt læder og guldpræg på forsiden. **Omslagsdesign:** Thomas Joakim Winther baseret på kunstværk af Younes Hamri.

Foto af Ida R. Jørgensen

Højsang – Variationer

præsenteret af Korridor

VÆRKET: De fleste litterære værker har et utal af potentielle former og præsentationsmuligheder. Det værk, læseren præsenteres for, er et udtryk for grafiske konklusioner. Valg baseret på fravalg. Variationer er et forsøg på at bryde med konklusionen og forblive i processen. Det er en leg med tilblivelse og med værkets potentialitet. Der hvor der eksperimenteres med form, præsentation (scene), font, materialer. Der hvor værket vendes og drejes, underkastes formeksperimenter, overvejes som (æstetisk (måske)) objekt, lirkes op, dissekeres, afprøves, genlæses, samles. Det er skitser til det (potentielt) færdige værk, men det er også varierende læsninger. Teksten er konstant, men med hver ny form skabes en mulig ny læsning. Tilsammen indeholder de elementer af udstilling, performance, det unikke, det eksklusive, det masseproducerede, det utilpassede, det legende, det hemmelige...

FORLAGET: Korridor er en platform for projekter og eksperimenter, der har litteraturen i alle mulige afskygninger som omdrejningspunkt. Udvalgelsen af værker er idiosynkratisk – vi udgiver det, vi føler er vigtigt, vi udgiver inden for alle genrer, vi opfinder gerne genrer, og vi arbejder altid med værket som æstetisk objekt.

TEKNISKE DETALJER:

Skrift: Sabon LT Pro pkt. 5/9,7/15. **Papir:** Munken Print Cream 90/100/115g og Canson 200g. **Produktion:** Printet/syet/foldet/bukket i hånden af Korridor. **Design:** Simon D. Kristensen.

Foto af Frej Rosenstjerne

I skyggen af is

præsenteret af Kronstork

VÆRKET: Bue P. Peitersens *I skyggen af is* fremstår som et produkt, men næsten med den omvendte logik i forhold til almindeligt produktdesign: Det første, øjnene møder, er en neutral, hvidgrå æske med banderole og rivestrimmel. Inde i æsken ligger fem genstande, som er emballeret i blankt, hvidt papir. Man kan skimte noget gennem emballagen, og for at komme ind til det er man nødt til at rive papiret i stykker. Bag papiret finder man et endnu mere blankt cover – det er meget, meget blankt – med to til tre grafiske flader: grønt, gult og pink, grønt og mørkebrunt, hvidt og lysebrunt, rødt og gult, gult og råhvidt. Ingen tekst. Tekst er der inde bag coveret i form af et lyrisk forløb – en digtsuite – der forholder sig til det, som det enkelte covers farveflader henviser til: fem ikoniske is. Det virker næsten som en omvendt reklame, en drømt reklame, der er pakket ind i den blanke, hvide emballage og lagt ned i den neutrale, hvidgrå æske med banderolen og rivestrimlen. Men det er det ikke. Det er digte.

FORLAGET: Litteraturen er fantastisk, og hos Kronstork udgiver vi bøger, som vi synes skal finde plads i det lille land, så det ryster lidt. Vores litterære organisme er uden kontor, men alligevel er vi hjemme i forlaget. Vi holder ikke møder, men tror der er noget at tale sammen om. Vi har digtsamlinger, dramatik, essays og oversættelser fra amerikansk og svensk på vej.

TEKNISKE DETALJER:

Skrift: Helvetica Neue. **Papir:** Munken Cream. **Tryk:** Toptryk Grafisk. **Æske:** Kartonnagefabrikken, HKI.

Design: Bue P. Peitersen

Foto af Frej Rosenstjerne

”jeg lægger mærke til stilhed, på samme måde som andre lægger mærke til støj”

præsenteret af Silkefyret

VÆRKET: We have a dream! Udgangspunktet har altid været kvalitet fremfor kvantitet, og den smalle, særlige udgivelse får opmærksomhed hos os. Vi er af den mening, at den særegne udgivelse giver en bedre læseoplevelse, ja, det kan ligefrem tillægge noget til indholdet af bogen. Og så måske allervigtigst, vi elsker processen at skabe noget haptisk, sanseligt. Med Drømmebogen her fremviser vi ikke blot et værk, men ligeledes en vision om at få kvalitet og sanselighed tilbage i bogen og forlagsbranchen. Masseproduktionen er konstant i fare for at æde idéen om bogen som et kunstværk i sig selv, og de mindre forlag, bl.a. dem der er med i denne udstilling, står for et andet fokus. Vi udgiver ikke bøger for at lave store oplag, men vi satser gerne på de små oplag og den smalle, korte litterære form. Det er dette, vi priser med denne udgivelse, der både griber fat i kortformatet sprogligt og som bogformat.

Vores drøm er at arbejde mere fra hånden, mindre fra maskine. Vores drømmebog er ikke kun en fremtid, men måske lige så meget en tilbageskuen mod en kvalitetsbevidsthed og mod bogbinderiet og de projekter, der er rensat for det maskinelle. Vi har derfor næsten ikke brugt noget i processen, der skal sættes strøm til. Vi er ikke bange for fremskridt, men vi tror på, at bogens kvalitet og bogen som oplevelsesøkonomi kræver et fokus på det håndlavede, det nørdede, det detaljerige. Det skaber man med sine hænder og et skarpt blik. Det er vores drøm! We have a dream!

Om Drømmebogen skriver vores grafiker Michelle Melissa Jakobsen selv: “Vores drømmebog skal prikke til folks nysgerrighed og få sanserne i spil. Samtidig er det en undersøgelse i materialers indflydelse på læseoplevelsen. Kontrasten mellem den almindelige bog og den håndlavede. Drømmebogen er haptisk – du inviteres ind til berøring og undersøgelse. Hvad er smukt, hvad er læseligt, hvilke krav kan vi stille en bogs læser? Vil de med på denne rejse, eller vinder den almindelige bog? Drømmebogen er designet og produceret som et unikum, som ikke er ladsiggørligt i almindelig bogproduktion, uden at bogen bliver for bekostelig. Det håndlavede tilfører dybde, blødhed, strukturer og vores sanser bliver udfordret.”

FORLAGET: Forlaget Silkefyret specialiserer sig i både oversat litteratur og en serie håndlavede, kunstfærdige nyudgivelser af danske forfattere, der skriver knapt og arbejder med kortromanen eller novellen som genre. En fin balance mellem sproglige raffinementer og relevant fortælling. De tre serier er METAMORPHOSIS (oversat litteratur), PERLEVÆRKER (oversat litteratur med fokus på den stærke fortælling) og SILKESERIEN (ny dansk litteratur). Vi udgiver stærke bøger, både indholdsmæssigt, udtryksmæssigt!

TEKNISKE DETALJER:

Skrift: Sabon LT Pro. **Papir:** 110g syrefrit papir (Del 1) og håndlavet strukturpapir (Del 2). **Tryk:** Digitaltrykt. **Indbinding:** Håndindbundet dobbeltbog. Del 1 er håndsytet helbind i tekstil med løs ryg. Del 2 er halvbind i tekstil og papir med synligt foldet ryg, hvorpå det håndlavede papir er limet ind ved hver fold.

Design: Michelle Melissa Jakobsen.

Foto af Forlaget Wunderbuch

Tauber Vater

præsenteret af Forlaget Wunderbuch

VÆRKET: *Tauber Vater* er et bogværk med 12 original-koldnålsraderinger, 4 unika-tegninger på bogbindets permer samt 1 unika-tegning på bogæskan samt tekst af kunstneren Christian Lemmerz. Koldnålsraderingerne er trykt af grafiker Michael Schäfer på 250 gram Somerset Bomuldspapir. De øvrige sider er trykt på samme taktile papirtype. Bogen er bundet ind i en bindtype med ”åben ryg” a la afdøde bogbinder Ernst Anders Rasmussen, hvor de faldede ark er frilagt og hæftehullerne synlige. Blænderne har bogbinder Malene Lerager hæftet om og tilpasset, således at oplukket er helt uhindret. Arkene er hæftet med sort tråd. Permen er opbygget ved, at blændlet er monteret mellem lag af sammenklæbet bomuldspapir. Dermed fungerer permen som et dobbeltsidet lærred, som kunstneren Christian Lemmerz har bemalet på alle fire flader. Typograf Bent Kvisgaard har sat teksten med en blytsats af typen Caslon og bogtrykker Thomas Bullinger trykt tekstsiderne på en Korrex-Korrekturpresse. Bogværket udkommer i et oplag på 12 eksemplarer.

FORLAGET: Forlæggeren var bognørd før han lærte at læse, og forlagsarbejdet har altid været en passioneret affære. Helt fra begyndelsen med generøs støtte fra mange gode mennesker. Det er efterhånden blevet til små halvtreds udgivelser, og genren varierer mellem filosofi, idéhistorie, skønlitteratur og kunstbøger. Gerne i et ordentligt udstyr, hvor der bevidst er arbejdet med bogens taktile og sanselige udtryk.

TEKNISKE DETALJER:

Skrift: Caslon. **Papir:** Somerset Bomuldspapir 250g. **Koldnålsraderinger:** Michael Schäfer. **Sats:** Bent Kvisgaard. **Tryk:** Thomas Bullinger. **Indbinding:** Malene Maria Lerager. **Tilrettelæggelse:** Christian Lemmerz og Klaus Gjørup.

Foto af Mathias Finsen

Labyrinth

præsenteret af Baggaardsbaroner

VÆRKET: Hvornår er du sidst faret vild i en drøm? Hvis du har mistet din orienteringsevne i søvne, kan underbevidstheden antyde at det samme er tilfældet i dit vågne liv. Løst baseret på et mareridt om en labyrint i Københavns kloakker tager *Labyrinth* læseren med på en vildfarelse gennem ord. Formen i værket er stærkt inspireret af Dantes Inferno og af Batman: The Court of Owls – Vol. 1. Bogen skal roteres, mens den bladres. Læs løs, og far vild i form og indhold

FORLAGET: Forlaget Baggaardsbaroner er et ønske om at gøre litteraturen mere spontan – mere nærværende. Det er litteratur i øjenhøjde og uden så meget pis. Sådan ruller vi.

TEKNISKE DETALJER:

Skrift: Times New Roman. **Papir:** Natural Rough 250g. **Produktion:** Kartonnagefabrikken, HKI.

Design: Mathias Finsen & Simon Kabel.

Foto af Frej Rosenstjerne

EKKO-AUTOR

præsenteret af Forlaget Virkelig

VÆRKET: Ekko, forbandet af de skinsyge guder, blev frarøvet mælet. Dømt til at gentage blev hun fastholdt i en smertefuld og forvrænget tale. Ovid fortæller, at hun kun var lyd.

Men Ekko, i sin kærlige og uendelige visdom, forvrængede ordene på en sådan måde, at de blev hendes egne. Ved kun at gentage de sidste stavelser dannede hun sin egen syntaks, tilegnede sig ordene og gav dem en ny betydning. Hun skrev med hele sit væsen, med kroppens udsathed og modtagelighed for sprog: ikke kommunikativt, men receptivt; og ikke for at sige eller meddele noget, men for at virkeliggøre.

Billeddannelse kan give anledning til blindhed, skødesløs ignorance og ubevidst had hos mennesker. Ord og billeder kan skjule mere, end de viser. C.G. Jung bemærker et sted, at treenigheden ikke er et ‘naturligt symbol’, men dækker over noget fortrængt: En fjerde skikkelse, trukket bort fra lyset.

Autorbegrebet henviser til den instans, der ofte omtales som den ‘implicitte forfatter’ eller ‘forfatterperson’, der ikke er den biografiske forfatter, men iscenesætteren af det fiktive værk. Autorbegrebet betegner i en vis forstand, hvordan en forfatter kan udtrykke sig i en tekst, som på sin side bestemmer, hvorledes forfatteren overhovedet kan udtrykke sig.

Ekkos ord er på samme tid handlinger og erkendelser, både fysiske og moralske i deres hentydninger. En kinetisk, kropslig litteratur, der hverken er tavs eller passiv, men levende og virkende, idet den viderefører verden.

Der er stilheder i enhver historie, blinde punkter. Alt det, der bevæger sig nu, er det, som mangler i treenigheden: selve betingelserne for liv. Fortællingernes plot skiller sig ikke ud fra hinanden, de går igen som mønstre i det menneskelige, men historierne gør.

Ekko blev et forbillede, en figur.

FORLAGET: Forlaget Virkelig (2011-) er et prisbelønnet mikroforlag baseret i København, der udgiver skønlitteratur i dansk oversættelse med fokus på litterære kortformer, skitser, poetikker og eksperimenter. Af seneste bøger kan nævnes *Iliaden eller styrkens digt* af Simone Weil, *Hun nævnløser dem* af Ursula K. le Guin og *Ny Jord – Tidsskrift for naturkritik*.

TEKNISKE DETALJER:

23 ark. **Produceret med:** Tusch/blæk på papyrus. Bogmaleri, håndkoloreret. *Mørkets venstre hånd, Huset Buddenbrook*, m.fl.

Design: Andreas Vermehren Holm.

Foto af Frej Rosenstjerne

BLADSK

præsenteret af Uro

VÆRKET: BLADSK er en parlør der gennem 6 elementære gloser oversætter det bladske sprogs væsentligste kommunikationsformer til dansk. BLADSK er markeret med et copylefttegn, således at alle der vil, kan få værket med hjem hvis blot de laver deres eget bladaftryk. Der er lagt papir og blyanter frem til formålet, og aftrykket kan foldes i ryggen hvorved det forvandles til en bog. BLADSK er skrevet af træernes blade og oversat til dansk af Shëkufe Tadayoni Heiberg. “Ideen bag denne drømmebog er at skabe en bog der er så simpel, så oprørsk og så magisk som muligt på samme tid. At skraverer er eventyrligt. Man forvandler et blankt papir til en prægning, man ridser information og skønhed ind i fibrene og charger dem med sin omhyggelighed. Trykteknikkens trylleri gøres synlig. BLADSK giver et bud på hvad bladene siger. Vigtigst er ikke dette bud på hvad de siger. Vigtigst er det at undres, at prøve at tænke som naturen. Det er faktisk det vigtigste!”

FORLAGET: Uro er et énkvindesforlag der siden 2015 har udgivet bøger der vægter æstetik højt og giver stemme til nye perspektiver. Til efteråret udgiver Uro et værk af verdens første kendte forfatter, ypperstepræstinden Enheduana der levede i Uruk for ca. 4300 år siden. Værket er et digt til månegudinden Inana, skrevet med sumerisk kileskrift på lertavler, og lykkeligt bevaret til vores eftertid, som nu får chancen for at læse Enheduanas ord.

TEKNISKE DETALJER:

Skrift: Courier New. **Materiale:** Akryl. **Produktion:** Skiltmax.

Design: Shëkufe Tadayoni Heiberg.

Foto af Frej Rosenstjerne

EN PEDANTISK BETRAGTNING OG PRINCIPIELLE VANSKELIGHEDER

præsenteret af Space Poetry

VÆRKET: EN PEDANTISK BETRAGTNING OG PRINCIPIELLE VANSKELIGHEDER er et forholdsvist stort hæfte på 20 sider, med tekst og billeder, lavet af Jesper Fabricius. Billederne er tegnede cirkler udfyldt med akvarelfarve – rød, blå, gul, okker, sienna – kraftige farver. Teksterne er udklip fra bøger og blade, skrevet med skrivemaskine – lange rækker af sætninger og linjer, som et langdigt. Bogen er lavet i et eks., dvs. at akvarelfarven er den originale og ikke som reproduktion. Farvens lys er intakt, papiret buler pga. vandet fra påførslen af farven. Skrivemaskinen sætter også sine spor i papiret, så læsningen kan mærkes med fingrene, kraftigere som bogtryk. Farven ligger uens på papiret, og forestillingen om ensfarvedhed er netop kun en forestilling. Hæftet er syet med tråd.

FORLAGET: Forlaget Space Poetry starter i 1980 med udgivelsen KONTAINER af Claus Egemose, Jesper Rasmussen, Jesper Fabricius og Jørgen Birman. Vi havde ingen kunstnerisk uddannelse og boede på landet ml. Nibe og Løgstør, til gengæld havde vi en overdreven forståelse af egne evner og betydning. Vi blev ikke som forventet rigte og berømte og startede udgivelsen af *Kunstmagasinet Pist Protta* i 1981 s.m. Åse Eg Jørgensen. Den ventede berømmelse udeblev stadig, men vi blev dog ved, da vi selv syntes, det var bedre end det meste andet, vi så.

TEKNISKE DETALJER:

Produceret med: Akvarelfarve og skrivemaskine. **Papir:** Munken Kristall 120g. **Indbinding:** Håndsyet.

Design: Jesper Fabricius.

*Hvem er hun, der kommer op fra orkenen
Lanet til sin elskede?*

Højsangen: 8, 5

Hvis bare hun ville give mig et kys af sin mund
hendes mund er horisonten i solopgangen
en rød strek der skiller himlen og jorden
hendes mund en silkeråd
en sprække en åbning
en lyserød grøtte
hendes mund det inderste af en orkidé
en bomuldshule i klippen
en lukket hånd
et hvidt smil
et agern

hendes mund er en lufthavn
hendes mund er blod som vand
som fløde mood katrens tunge
som alle de overmodne bær
som efteråret
et skjaltested
et tågekammer

hendes mund er en lufthavn
hun spyer ord ud som fremmedlegemer
som maskiner som propeller
ord som klisrede fluer
hendes ord er regndråber mod min hud
hendes ord sæbebobler
en lang perlerække
hendes ord en strøm som et bandedeme
en utarmet flod
en komethale

hendes tænder er tangenterne på et klaver
hvide som engelhænder

blankt papir jeg skriver mine erindringer på
hendes tænder fiskens tænder

isbjørnens og savens tænder
hendes tunge er dryppende sød
som honning som harpiks
nyplukkede dadler
en fugletunge bag fløjlsælber
hendes tunge min tungs mekka
en brandende væge
en slange i en lukket kurv
hendes tunge er revens hale

•

Min elskede rejste til Palæstina
han søgte mine fodspor i sandet
fundt perlen jeg havde tabt fra min halvkæde
i hånden knuger han min perle så tæt
som var det min hånd han knugede
min elskedes hånd er en blomsterknop
en trak rone en kongesorm
hans hånd en lukket grav

en stærk kerskål
en sten man slynger mod bjergene
jeg har skjult mig som en due i bjergkloften
Palæstinas land er støvet rodt
jeg ser ud over Palæstinas land
jeg ser ham vandre i støvet
jeg ser soldaterne i deres grønligge uniformer
én har sat sig ved muren i solen
med geveret i skodet
som et slidt trofee

et tungt barn hun ikke magter at bære længere
og der hviskes i grå baggårde
sten bliver kaster

som en sandstorm trænger hæren ind i Gazas gader
ni er døde i dug
en million sulter
bomberne daler som snefnug over helligblokkene
min elskede
holder ikke den døendes hånd
han samler ikke de døde op fra gaden
de ligger dér som trætte hunde
han søger kun mig
men jeg har skjult mig på klippevæggen
min hvide kjole er brun af støv
jeg ligner en klippeblok
jeg falder i ét med oliebjergat

•

Hvor er hun
har ingen set min elskede
hendes fødder er som sandet i Sahara
der glider mellem hendes tæer
hendes fødder med ti røde negle
lybenfarvede afrundede som kirkehvælvinger
hendes negle ti kirschebær ti mursten
ti indtrøede minder som rumbeber i hjernen
ti æbleræer i min barndoms have
hendes ben er glatte marmorstolper
støtte fyrestammer mod vinterhimlen
passerben fastgjort ved hofnen
hofrens skål af kinesisk porcelæn
en glaskande med blanderens roterende kæmpe
en krybbe under koernes brol
hendes hofte en vuggende bølge
en blå plasticpand i sandet
hendes køn en sammenbitet mushing
hendes køn et briset granatæble
en figen jeg åbner med fingrene
et forlegent øje
en fugleunges gabende næb
mine tankers målstrom
hendes skods blomst med venenes strøvs-agere
som danserindens spagat
to slanke blomsterstille
med struskorrets krone
hendes ben er milepele i verden
hvor jeg går
to knive balancerende på fingerspidsen
to forunderlige orme

Min elskede går i Sibiriens skove
hvor sneen er hård og fodspor svære at finde
hvor skovbunden knitrer hvidt under fødderne
han søger mig mellem birkenes stammer
han vander med tunge skridt
hans ben er lange fyrtræe
to lysstager med tændte lys
to synale

hans mave er en frossen sø
et spejl hvor jeg ser hans ansigt
navlen er en våge
her hviler jeg mit hoved
se ikke sådan på mig bare
fordi jeg er forelsket
Sibiriens land er koldt
Her er ingen daddetræer
heller ingen palmer
borsfjten simer tungt
her er der langt til Moskva
Ruslands røde gald

hendes fingerpuder er misfarvede
hendes tårer rammer forklædet
mændene dør tidligt her
kvindene dør også
vodkats kolige drukmedød
frostens hvide kiste
mærker du ikke kulden min elskede
ser du ikke apatien udmagter kroppene
sidder der kun ét bilkede fast i dine papiller
billedet af en hvid kvinde i hvid kjole
en lille dukke
mindet om mig

•

Hvis bare hun ville lade mig røre fligen af sin kjole
ville jeg drikke lykken som vin
kjolens folder falder tæt om hendes krop
hendes krop en kunstferdig bygning
hvid som tørre kalksten

som liljens sprøde kronblade
min elskedes mave er et blomsterbed
med cirkelnde duft af frezier
hendes navle er glas champagne
en vaseballej et fingerbol
hendes balder er fornufløndte bakker
spændte tvillingebuer
som lukkede øjenlåg
hendes bryster er søde appelsiner
to modne slikkeisbær
to glødende bål
hendes bryster to rosnekopper
bjergenes tvillingetønder
to templeer to hvide dueer
hvor er den smukkeste af alle skikkeiser
med former som endnu våde lerskulpturer
med en hals som Eiffeltårnet
en glåt stodtand
en slank raket pyntet med hundredvis af ringe
som var den sølskikkens stilk
rank og stræbende

hendes arme liljarmede som Heras
hendes arme abnoshalnger
hendes arme som snørler
med fingrene kravlende som insekter
edderkopp hånd
som pianistens fingre i konstant bevægelse

•

Min elskedes ansigt er blegt af længsel
hans læber er forvredne larver når han råber mit navn
et stort O er hans mund
et sort hul

han søger mig i Delhis gader i Indiens land
han søger mig blandt biler og riggere
elefanten forstyrrer ikke hans blik
når den yngende passerer forbi ham
som en bokser der kredsler i ringen
med skuldrene vuggende fra side til side
hans øjne er forvildede spiraler
to skydeskiver
to åbne sår

midt i larmen
midt i menneskemængden
og han halber at fange et glimt af min hvide kjole
der ikke længere er hvid
jeg sidder på et blitkrag

som en dronning ser jeg ud over byen
jeg ser hans stigende panik
hvor i verden skal han lede
hvor har hans elskede skjult sig
en dunkende halspulsåre
sveden på panden
se ikke sådan på mig bare

fordi jeg er hvid
fordi jeg skjuler mit ansigt bag tørklædets kølende stof
så det ikke skal lyse
som en perle blandt rubiner
så han ikke skal finde mig endnu
han går gennem slummen
de kaestløses hjem
kun et øjeblik fanger pigens sørmlæde øjne ham
vagsomme øjne beder
huan tigger men han ser ikke den udtrakte hånd
han ser ikke sin skygge strække sig mod mig
taget er varmt af sol
solen brænder min hud

•

Hvor er min elskede
med projektiløje
med papiller sorte som kikkertrens mørke
hendes øjne er muldværpeskud
to sten i vand
to runde magnetar

øjne som påflugleojne
kvisøjne
melankoliens knaster
hendes ansigt er en lampe
et ur

en diset mose
hendes ansigt en hvid tåge i mørket
hendes ansigt er fuldmånen
som stjernerne blinker omkring
er jeg uden sprækker
en spejlblank marmorkugle
et løvcansigt
hendes kinder er paradisaebler
huden rodnar blufærdigt
glåt som stål
blod som chinchillans pels
hendes hud er et bomuldslagen
stramt trukket ud over sangen
som fiskeskæl over regnbueorredens bug
med vekslende farver

som benzoin
hendes hud mine fingerspiders dryppende minde
et forvasket polaroidfoto
hendes hud er en faldskærm
en fin og sart hinde
er tyndt lag vand
en puppe
er magnetfelt
en vidstrakt slerte
hendes hår er en natflod
er vandfald
gyldent fløjlsbånd uden knuder
hendes hår er som havet der skummer mod kysten
når det strejfer mit bryst
min elskede
kom

•

Jeg har vasket min hvide kjole
vredt den som et lommetørklæde
som en svane

som man vrider sig i søvne
jeg har vasket mit lyse hår
jeg har smurt min krop med mandelblomstolie
lagt et blankt lag over huden

jeg er gået ud i Saharas orken
Saharas orken er en hvid havbund
et tørlagt ocean
er menneskeromt teater
med blanke skrå brædder
med spotlysets brændende cirkel
skuepillerens afslummingsreplik
publikumens klappende hænder
og efterklangen fra den sidste forestilling
Saharas orken er stille
min elskede står mellem ossens daddetræer
han tørrer sin svedlige pande med håndryggen
en perle glimter i den havt lukkede hånd
som lys i et nøglehul
et øjeblik en drabe der splintres
min elskede ser mig ikke
jeg er en saltsorte i Saharas sand
stiv som et udtørret træ en enlig skakbrik
gribbene kredser over mig
jeg gæspet
hjerret er en muskel
der fylder gennemsigtige årer med blod
min elskede
jeg brænder op
har tiden blændet dine øjne
ser du kun en fantasi
se på mig
i hans pupiller aftegnes en hvid skikkelse
med ét genkender han mig
som en profeti
løber han mod mig
som en tynd pil et vindstød
som en orkan
kaster han sig frem

•

Hendes krop er flyvende voaks mellem mine hænder
snappede gispende
glåt som en kobra
hun lyser som en frostklar nat
en dybhavsfisk
smuk som Taj Mahal
en frygteilig gudestatue
hendes mund er et indetuhl
hendes ord bristende vanddråber
hendes tænder en bjørnesaks
hendes tunge en smidig finger
hendes fødder er ensomme skibe drivende i horisonten
med neglernes røde sejl
hendes ben er slyngplanter om min hofte
hendes hofte er mekanisk stempel
hendes skød en varm kælde
hendes mave er en kulmine
med navlens fanklende diamannt
hendes bryster er dysseshoje
hendes hals er hvid silke over en blodig flod
hendes arme er floder af kogende mælk
hendes fingre dansende myg
hendes sorte øjne skyter ind i mine
som patroner gennem vand
hendes ansigt et flystyr
en brandstråfælde
hendes kinder glødende jern
hendes hud olieblagt fersk
som rektarner
hendes hår er gyldent lys på havoverfladen
i en rød solnedgang

HØJSANG

af Theresa Salomonsen

© Theresa Salomonsen / Design Simon K. / Sat med Sabon LT Pro pkt 5 på AMI 170 g
Udgiven som en del af udstillingen Drømmebøger på Det Kgl Bibliotek, Den Sorte Diamant
3. udgave, 1. oplag / Kbh 2020

Min krop er spinkel under hans vægt
han presser mig ned i sandet
som en slange under en støvle
Sibiriens kule prikker i min hud
fattigdommen
liggyldighed er rigdommens blodige luksus
en vrede bølger i mig
hans kys agger den
se på mig
kender du mig
jeg taler med min tunge i hans mund
jeg taler om livet i Palæstina
om Gaza Gazas
grå grå gader
frygten for sult overalt overalt
længsten efter frihed
jeg skriver med min krop
læs mig
jeg skriver om det jeg har set
fordi jeg ikke vil glemme
han holder mig nede
med hænderne på mine bryster
han er min elskede
men ved han
at jeg er forvandet
for var jeg larve
nu er jeg mød
kan du se det i mine øjne
at jeg aldrig aldrig glemmer
jeg vil ikke hvile
jeg vil flakse
mod lamternens sidste lys
med modige vinger